

og for at der ikke skal blive Strid om mit og Dit. Forplantningen skal reguleres af Øvrigheden med det Formaal at skaffe Staten de bedste Borgere og skal kun være tilladt i den kraftigste Alder. Børnene skal opdrages sammen; Mændene skal leve sammen i Syssitier*) ligesom i Sparta og Kvinderne ligeledes. — Der var adskillige af disse Tanker, der støttede sig til faktiske Forhold; absolut nye var dog Tankerne om Kvindesællesskab og Kvindesyssitier, hvad der var ensbetydende med Hjemmets fuldstændige Opløsning.

En bestemt Modstander af Platons Tanker paa dette Omraade var *Aristoteles*. Han hævder, at der er en Væsensulighed mellem Mand og Kvinde; „Kvinderne er mindre egnede til at herske og kan kun opnaa en ringere Grad af ethisk Fuldkommenhed.“ — I sin Ethik fremsætter han „en næsten moderne Betragtning af Ægteskabet: Venskab mellem Mand og Kvinde bestaar ved Naturen; thi Mennesket er ifølge sin Natur væsenligere parvis levende end statsdannende, og Forplantningen er en mere alnengyldig Stræben hos alle levende Væsner. Hos Dyrene indskrænker Samlivet sig til denne Opgave, men Menneskene leve ikke sammen for Forplantningens Skyld alene, men ogsaa for andre Livsforholds Skyld. Thi Opgaverne i Livet er fordelte mellem Mand og Kvinde, saa at de supplerer hinanden ved at slaa sig sammen. Dette giver den ægteskabelige Forbindelse dens Nytte og Behagelighed, og en yderligere Tilvæxt kan disse faa, naar begge Parter er i Besiddelse af den dem tilkommende ethiske Fuldkommenhed. Børnene anerkender han dog som et Bindemiddel.“

Samme Standpunkt som *Aristoteles* indtog *Xenofon*; han var ikke kommet til det ad Tænkningens, men ad den praktiske Forstands Vej. Han ønsker en Reform af Ægteskabet, ikke en Revolution, og hans Anskuelse skildres meget levende i Begyndelsen til hans lille Skrift „Om Husvæsen:“

Sokrates taler med Ægteemanden *Ischomachos* om hans Hustru; han vil gerne vide, om han selv har opdraget sin Hustru til hendes Pligter, eller om hun forstod at bestride dem, da hun blev gift. *Ischomachos* forklarer, at han har lært hende alt. Saa spørger

*) Egentlig Spiseselskaber. Mændene i Sparta spiste sammen, delt i forskellige Afdelinger; disse kaldtes Syssitier.